

Fieldlab

‘Veerkracht in Filmwijk’

een nieuwe wijkaanpak voor gezondheid

Wil je leren hoe je de veerkracht van bewoners en ondernemers in een wat oudere wijk in Almere vergroot? Het Fieldlab Veerkracht in Filmwijk in Almere Stad Oost wil door kennis en inzicht uit meerdere disciplines en met meerdere stakeholders waaronder de gemeente een innovatieve wijkgerichte aanpak onderzoeken. De wijkaanpak is er onder meer op gericht om de veerkracht en fysieke en geestelijke gezondheid van honderd gezinnen en ouderen in Filmwijk te verbeteren.

Waarom dit Fieldlab?

Gemeente Almere heeft voor Filmwijk als eerste zogenaamde tweede jeugdwijk een nieuwe wijkaanpak ontwikkeld. In Filmwijk – de wijk die in 1992 nog het paradepaardje was van een Bouwexpo Gewild wonen - ervaart meer dan 30% van de bewoners (19-65 jaar) zijn gezondheid als slecht. Een ongezonde leefstijl wordt ook doorgegeven van ouder tot kind en belemmert optimale deelname aan de samenleving. Ongezondheid vermindert kansen op werk, school en ontplooiing. Maatregelen om gezondheid te bevorderen zijn vaak eenzijdig en hebben weinig blijvend effect. Filmwijk is grotendeels gebouwd in de periode 1992 en 1996 en vormt daarmee al een wat oudere wijk in Almere. Er wonen inmiddels 44% ouderen - 32% is tussen 45-65 jaar en 12% ouder dan 65. Voor een jonge stad als Almere is vergrijzing een nieuw fenomeen, waardoor de voorzieningen en bedrijvigheid (de wijk telt 720 bedrijfsvestigingen) in de wijk naar verwachting in de nabije

toekomst niet meer geheel aansluiten bij de behoeften van bewoners. Ook zijn er niet voldoende levensloopbestendige woonvoorzieningen voor ouderen die graag in de wijk willen blijven wonen. Verder geeft 10% van de jongeren aan zich ernstig eenzaam te voelen. Een veel groter aantal kent nu en dan gevoelens van eenzaamheid. De meeste jeugdigen komen los uit hun eenzaamheid. Maar met de huidige COVID-19 pandemie is het een extra aandachtspunt dat de cirkel ook daadwerkelijk wordt doorbroken o.a. door deelname aan georganiseerde (sport)activiteiten. Ruim drie op de tien volwassenen van 19 jaar en ouder voelt zich wel eens eenzaam. Negen procent voelt zich ernstig (5%) of zelfs zeer ernstig (4%) eenzaam. Het gaat vooral om sociale eenzaamheden. Bij sociale eenzaamheid ontbreekt er een ondersteunend netwerk van vrienden, familie, kennissen en burens. Meer vrouwen dan mannen ervaren emotionele eenzaamheid. Bij emotionele eenzaamheid gaat het om het ontbreken van een speciale intieme relatie/band, bijvoorbeeld het ontbreken van een partner of hartsvriendin. Deze eenzaamheidscijfers behoren tot de hoogste van Nederland. Verklaringen worden onder meer gezocht in het feit dat Almere een New Town is, een na 1971 gebouwde en geheel aan de tekentafel ontstane stad. Hierdoor wonen niet alle generaties van een familie in Almere, is er een minder diepgewortelde verenigingscultuur en is er volgens emeritus bijzonder hoogleraar [Reijndorp \(2020, p.27\)](#) een gebrek aan identiteit, gebrek aan geschiedenis, gebrek aan betrokkenheid en in de termen van stedenbouwkundige [Jane Jacobs](#) (2009; oorspronkelijk 1961) een gebrek aan vitaliteit en zelf organiserend vermogen.

Het is de vraag of de gezinnen en ouderen van Filmwijk zich herkennen in bovenstaande sombere beschrijving. Filmwijk is als je alle indicatoren van [alle cijfers NL](#) overziet eigenlijk een heel gemiddelde wijk in Almere. Wel is de verwachting dat er verschillen worden gevonden tussen [burgerschapstijlen](#). In dit Fieldlab gaan burgerschapstijlen als variabele meegenomen in de activiteiten die je gaat ontplooiën om een bijdrage te leveren aan het vergroten van de veerkracht en gezondheid van gezinnen en ouderen. In bijvoorbeeld de communicatie over de activiteiten wordt burgerschapstijl meegenomen.

Wijkgericht en gezinsgericht werken

In dit Fieldlab zoek je met medewerking van een groot aantal opdrachtgevers naar oplossingen die wel bijdragen aan een langdurige verbetering van gezondheid van gezinnen, en naar voorzieningen die beter aansluiten op de behoeften van ouderen en hen veerkrachtig houden.

Door actief met de vraag van honderd gezinnen en ouderen en betrokken partijen als opdrachtgevers aan de slag te gaan komen ook andere, nieuwe oplossingen in beeld.

Verbetering van veerkracht en fysieke en geestelijke gezondheid betekent eveneens oog hebben voor het sociaal functioneren van gezinnen en ouderen maar ook de sociale kwaliteit en kansen van de wijk en de directe omgeving. Zo grenst Filmwijk aan [het Lumière Park en het Laterna Magikapark](#) en - na de Floriade in 2022 – aan het rondje Weerwater. Hiermee ligt een groot deel van de Almeerse ‘urban sports’ gelegenheden in de directe nabijheid van de wijk. Meer bewegen, meer sporten en meer deelname aan sociale activiteiten draagt bij aan een betere fysieke en geestelijke gezondheid.

Meer informatie

Voor meer informatie kun je contact opnemen met de coördinator van dit Fieldlab, Ingrid Bakker:

i.bakker@windesheim.nl

